МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури та мистецтв
Кафедра театрознавства та акторської майстерності

Затверджено
На засіданні кафедри театрознавства та
акторської майстерності
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08. 2024 р.)
Гарант ОПП «Акторське мистецтво
драматичного театру і кіно»

доц. Мирослава ЦИГАНИК

СИЛАБУС / SYLABUS

з навчальної дисципліни

«ІНТЕГРАЦІЙНИЙ ТЕАТР: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА»,

що викладається в межах
ОПП «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
із спеціальності 026 «Сценічне мистецтво»

Львів – 2024 р.

Назва навчальної дисципліни	Інтеграційний театр: теорія і практика
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра театрознавства та акторської майстерності
Галузь знань, шифр та назва освітньої програми	02 Культура і мистецтво, 026 Сценічне мистецтво, ОПП Акторське мистецтво драматичного театру і кіно
Викладачі дисципліни	Роса-Лаврентій Софія доцентка кафедри театрознавства та акторської майстерності
Контактна інформація викладачів	Sofiya.Rosa-Lavrentiy@lnu.edu.ua i_asoris@yahoo.com.
Консультації до дисципліни відбуваються	Щопонеділка о 16.30 – 17.50 год. (вул. Валова, 18, ауд. 12) Також можливі он-лайн консультації. Для цього слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка навчальної дисципліни	https://kultart.lnu.edu.ua/course/intehratsijnyj-teatr-teoriya-i-praktyka
Інформація про дисципліну	Дисципліна “Інтеграційний театр: теорія і практика” є вибірковою дисципліною із циклу вибіркових навчальних дисциплін професійної і практичної підготовки освітньо-професійної програми: ОПП Акторське мистецтво драматичного театру і кіно спеціальності 026 Сценічне мистецтво для ОПП Акторське мистецтво драматичного театру і кіно. Весь курс триває 1 семестр впродовж IV року навчання (8 семестр) у обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
Семестровий (підсумковий) контроль	залік вкінці 8 семестру.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліну розроблено таким чином, щоб здобувачі ознайомилися з поняттям інтеграційності в театральному мистецтві, методологічними практиками, розробленими театральними діячами у XX-XXI ст.у цьому напрямку, зрозуміли важливість соціальної залученості та відповідальності театральних інституцій, дізналися та могли аналізувати явище соціальних театрів та театрів соціального впливу. Впродовж курсу розглядаються питання інклюзивності, театротерапії у театральному мистецтві.
Мета та цілі дисципліни	Метою дисципліни є ознайомити здобувачів з поняттям інтеграційності в театральному мистецтві, методологічними практиками, розробленими театральними діячами у XX-XXI ст. у цьому напрямку. Навчити розрізняти та розуміти явища та форми театрів соціального впливу, бути чутливими на питання інклюзивності, різноманітності у театральному мистецтві, вміти практично застосовувати своє розуміння для впровадження ідей на практиці.
Ключові слова	Театр, драма, театральний процес, актор, драмавиховання, соціальна відповідальність, психологія творчості, театр пригноблених, форум театр, плейбек театр.
Формат дисципліни	Очний (з підтримкою на онлайн платформі Moodle) Сторінка на електронний курс у MOODLE https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=5784
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем

Тривалість навчальної дисципліни	Один семестр, 90 год.
Обсяг навчальної дисципліни	90 год. З них 28 ауд. год. : 14 годин лекцій, 14 годин практичних занять та 62 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	Після вивчення навчальної дисципліни «Інтеграційний театр: теорія і практика» з**добувачі вищої освіти повинні** **а) знати:** - головні факти та події, форми соціального театру; - театральну термінологію, поняття та категорії у напрямку інтеграційного театру; - методологію театрів соціального впливу; - основи психології творчості. **б) вміти:** - працювати з групами різного віку у сфері театрально-педагогічної діяльності; - застосовувати знання про психологію творчості у педагогічній та мистецькій практиці; - використовувати знання про інклюзивність, театротерапію у театральних, культурно-мистецьких і освітніх інституціях; - застосовувати знання про психологічну саморегуляцію у практиці; - застосовувати знання про соціальну відповідальність митців та театральних діячів у майбутній практиці.
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	**Навички роботи в команді:** використання інтерактивних методів навчання розвиває у здобувачів вміння працювати в групах, спільно досягати цілей і вирішувати колективні завдання. **Лідерські навички:** вивчення дисципліни сприяє розвитку лідерських якостей, зокрема здатності до організації та управління ініціативами та проєктами. **Гнучкість:** вивчення дисципліни розвиває здатність адаптуватися до змін у суспільстві та театральній діяльності. **Комунікаційні навички**: вивчення дисципліни розвиває уміння висловлювати свої думки письмово та усно, спілкуватися з іншими людьми, а також слухати і розуміти інших.
Теми	**1.** Вступ. Інтеграційний театр: поняття, зв'язки, впливи. **2.** Театр соціального впливу: Психодрама або монодрама Якуба Морено. Театр соціального впливу: Метод театру пригноблених Августо Боаля. **3.** Театр соціального впливу: Форум театр та його принципи дії. **4.** Театр соціального впливу: Імерсивний театр на прикладі діяльності театру Ріміні протокол. Аналіз вистави Театру Лесі "Сто перших слів"та українських проектів Uzahvati **5.** Театр соціального впливу: Драмавихування Вініфред Ворд. **6.** Театр як соціальна інтеграція осіб зі складними травматичними досвідами (театротерапія): Метод Стефана Вольтера. **7.** Театр як соціальна інтеграція осіб зі складними травматичними досвідами (театротерапія): "Проєкт WWW". **8.** Театр як соціальна інтеграція осіб зі складними травматичними досвідами (театротерапія): Театр для адаптації підлітків-правопорушників (Аналіз фільму "Тріумф"). **9.** Інклюзивний театр: Інклюзивність в театрі на рівні простору та наративів. **10.** Інклюзивний театр: Театр для людей з інвалідністю. Метод Серцебиття Кейлі Хантер для людей з аутистичним спектром.

	11. Інклюзивний театр: Театр з людьми з інвалідністю. Проект “12 Офелій”. **12.** Актори, режисери, театральні діячі, театральні інституції як посередники та ініціатори інтеграційних процесів. Соціальна відповідальність митців. **13.** Основи психології творчості митців. Етапи психологічної саморегуляції митців. **14.** Поняття екологічності в професії актора. Професійне вигорання. Методологія Фредеріка Александера.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, тьюторство, студентська розробка), дискусія, метод навчальної рольової гри.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтранет.
Література для вивчення навчальної дисципліни	Уся література, яку здобувачі вищої освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел інформації, яких немає у списку рекомендованих. **Основна література**: 1. Бальме К. Вступ до театрознавства. Львів: ВНТЛ-Класика. 2008. 269 с. 2. Бистревський В. Ю. Психологічний театр Playback як форма прояву творчост. Творчість як корисне здійснення блага через істину у красі: матер. X Міжнар. наук.-практ. конф.,м. Київ, 14–15 травня 2009 р.: ІВЦ Видавництво «Політехніка», 2009. 3. Боаль А. Ігри для акторів і неакторів, 2016. 4. ВГО «Всеукраїнська асоціація плейбек-театрів». Сертифікати випускників першої (2010-2013) та другої (2015-2018) міжнародних офіційних програм навчання плейбек-театру в Україні (м. Київ). [фото-альбом у соц. мережі Фейсбук]. URL: https://www.facebook.com/media/set/?set=oa.1318954181631950 5. Громадська організація «Харківський фонд психологічних досліджень». Діяльність. Плейбек-театр. URL: http://surl.li/lcmgcv 6. Ґілен, П., Ляйстер, Т. Культура в підмурках громадянського суспільства. IST Publishing. 2023. 7. Веселовська Г. Українська (пост)радянська театральна освіта //Український журнал. - №3,2013. 8. Гарбузюк М. Театральна критика в Україні: режим перезавантаження // Український журнал. - №3, 2013. 12. Каліновська К. Педагогіка театру з перспективи культури // Просценіум. Львів. - №3 (52). - 2018. - с. 50-54. 13. Кондратець І. Педагогічний плейбек. Ефективний засіб ситуаційного навчання педагогів. Дошкільне виховання. 2017. 24 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/21987/ 14. Музичук О.О. Казка як засіб розвитку особистісних цінностей молодших школярів // Проблеми сучасної психології. – 2012. – №17. 15. Перформанс плейбек-театру “Нема” 12 жовтня 2024 [відео]. https://youtu.be/-Y-2LZtICdY?si=xw3zIWo-apVY8Ii1 16. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Театр: історія, теорія, практика: зб. Наук. Ст. Вип. 51 /

Харків. Нац. Ун-т мистецтв ім. І. П. котляревського; упоряд. Я. В. Партола, ред. Л. В. Русакова, Я. О. Сердюк. – Харків: ХНУМ, 2018. – 296 с.

17. Роса-Лаврентій С. І. Розмова про війну з дітьми та підлітками через театр (на прикладі львівських театрів) // Збірник пам'яті Є. Русаброва - Харків, 2023.
18. Роса-Лаврентій С. І. Студії Александера у системі театральної освіти Європи та Америки або Хто такий Александер? // театрознавчий журнал "Просценіум". - № 1-2 (68-69), 2024. - С. 78-79.
19. Савінов В. Інтерактивний психологічний театр як засіб профілактики та подолання стресових ситуацій. Профілактика порушень адаптації молоді до повсякденних стресів і кризових життєвих ситуацій: навч. посіб. за наук. ред. Т. М. Титаренко. К. Міленіум. 2011.
20. Савінов В. Концепт «наративної ретикуляції» як соціальнопсихологічного ефекту плейбек-театру. Простір арттерапії: можливості інтеграції : матеріали XIV Міжнародної міждисциплінарної науково- практичної конф.ї, м. Київ, 23–25 лютого 2017 р. / за наук. ред. А. П. Чуприкова, Л. А. Найдьонової, О. Л. Вознесенської, О. М. Скнар. К. Золоті ворота, 2017.
21. Савінов, В. Плейбек-театр як фасилітатор психологічних ресурсів травмованої спільноти. Породжені війною спільноти як соціальні донори і реципієнти : матеріали міждисциплінарного наукового семінару, м. Київ, 25 березня 2021 р. Київ: ІС НАН України; ІСПП НАПН України.
22. Сергій Васильєв, Ірина Чужинова, Оксана Тукалевська. Український театр: шлях до себе. Здобутки. Виклики. Проблеми
23. Театр для діалогу. Про методику театру пригноблених. URL: https://tdd.org.ua/uk/pro-metodiku-teatru-prignoblenih
24. Титаренко Т., Злобіна О., Дворник М. Породжені війною спільноти як соціальні донори і реципієнти : Породжені війною спільноти як соціальні донори і реципієнти : матеріали міждисциплінарного наукового семінару, м. Київ, 25 березня 2021 р. Київ: ІС НАН України; ІСПП НАПН України.
25. Театральна етика. Формування особистості актора: хрестоматія / [ідея видання та упорядкув. Богдан Козак]. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2016. – 172 с.
26. Harbuziuk, M., Lavrentii, R… Rosa-Lavrentii, S. (2024) Establishment and Development of University Theatre Studies in Ukraine: History and Present Time // Vol. 7 No. 1 (2024): Herança – History, Heritage and Culture http://revistaheranca.com/index.php/heranca/article/view/786

1. «Defining Arts Integration" by Lynne B. Silverstein and Sean Layne © 2010, The John F. Kennedy Center for the Performing Arts (http://www.kennedy-center.org/education/partners/defining_arts_integration.pdf)
2. Creating Meaning through Literature and the Arts: An Integration Resource for Classroom Teachers Claudia E. Cornett Published by Pearson/Merrill/Prentice Hall (ISBN: 0-13-097777-2)
3. Pedagogika teatru. Kierunki, pefleksje, perspektywy. Instytut teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego. Warszawa, 2018.

	4. Sofiia Rosa-Lavrentii, Roman Lavrentii. Jak rozmawiać z dziećmi o wojnie? Komunikacja ukraińskiego teatru z dziećmi i nastolatkami w czasie wojny i na temat wojny // Performer. (Wroclaw). № 25. 2023.07.10. URL: https://grotowski.net/performer/performer-25/jak-rozmawiac-z-dziecmi **Інтернет-джерела**. Казкотерапія. // [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://mamka.info/index.php?topic=4855.0 http://knutkt../ http://kultart.lnu.edu.ua/ https://culture.pl/article/pedagogika-teatru https://krytyka.com/ua/reviews/ukrayinskyy-teatr-shlyakh-do-sebe-zdobutky-vyklyky-problemy https://pidruchniki.com/17990717/pedagogika/filosofski_osnovi_pedagogiki https://www.youtube.com/watch?v=ok9Hb5m4r7E https://www.youtube.com/watch?v=8Nlib2Lojgg https://www.youtube.com/watch?v=HjksVHzhTQo Володимир Пропп «Морфологія казки» 1998 (II,VI, VIII) http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Linguist/Propp_2/intro.php Інтеграційний театр «Brio» http://www.briotheatre.org/ http://www.teatroterapia.lublin.pl/index.html https://www.youtube.com/watch?v=7otA_90pDM0 https://www.youtube.com/watch?v=1atNC_JCB3Y http://www.playbacktheatre.org/resources/new-to-pt/ **Додаткова література:** 1. Апчел Олена. Документальний театр як вид сучасної постдраматичної театральної культури // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. – Рівне, Випуск 18., Т 1, 2012. 2. "The destiny of words documentary theatre the avant-garde and the politics of form" Timothy Youker, Columbia Uniwersity, 2012. 3. Pawłowski: Teatr dokumentalny - psychoterapia dla małych miasteczek http://www.krytykapolityczna.pl/Wywiady/PawlowskiTeatrdokumentalny-psychoterapiadlamalychmiasteczek/menuid-4.html 4. Місто на Ч https://www.youtube.com/watch?v=WMPz3gFUJ48 5. Вистава «КомА» https://www.youtube.com/watch?v=0DtFcpiPNsQ 6. Вистава «Місто на Ч» http://teatre.com.ua/review/misto-nach-teatralno-dokumentalnyj-eksperyment/ 7. Андрій Май https://www.youtube.com/watch?v=VnbaooECLYI 8. Places of performance : the semiotics of theatre architecture / Wydawnictwo PWN / Marvin Carlson.- 2007.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • практичні: максимальна кількість балів 40; • самостійна робота: максимальна кількість балів 10; Індивідуальний чи колективний проект 30 балів Тестові завдання - 20 балів • Підсумкова максимальна кількість балів 100. **Письмові роботи:** Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). **Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної

	недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахуванння викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні зайняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів.** Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; не толерується списування та плагіат та невчасне виконання поставленого завдання. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Модульний контроль проходить у формі тестування у системі Moodle.

Критерії оцінювання

Види робіт. **Критерії оцінювання знань студентів**	**Максимальна кількість балів**
1. Бали поточної успішності за участь у семінарських заняттях	
Критерії оцінювання (7*5=35)	**5 балів**
студенти в повному обсязі володіють навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладають під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкривають зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішують усі тестові завдання.	**5**
студенти достатньо повно володіють навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладають під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкривають зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладені деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішують більшість тестових завдань.	**3-4**
студенти в цілому володіють навчальним матеріалом викладають його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішують половину тестових завдань.	**1-2**
2. Самостійна робота студентів	
Критерії оцінювання	
Самостійна робота (тестування за результатами виконаних самостійних робіт). Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі (виконанні залікового модулю, на іспиті).	**12**
3. Індивідуальна робота студентів (додаткова) Здобувачі вищої освіти можуть отримати **додаткові бали** за індивідуальні завдання: написання статей, підготовку доповідей та участь в наукових студентських конференціях, круглих столах. Додаткові бали також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни	
Критерії оцінювання	**5 балів**
▪ робота виконана та захищена згідно з графіком, з поясненнями та висновками і в повному обсязі	**5**

▪ робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог	**4-3**
▪ робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог	**2-1**
▪ робота не виконана або не зарахована.	**0**
4. Модульний контроль або тестові завдання	
Критерії оцінювання **(2 тестові завдання по 24 бали - максимум 48 балів)**	**48 балів**
Модульний контроль - це тестові завдання із вибором відповіді.	
Завдання із вибором відповіді вважається виконаним правильно, якщо в картці тестування записана правильна відповідь. За кожне правильно виконане завдання виставляється 2 *бали. (максимально 12 × 2 = 24 бали).*	

Дотримання умов доброчесності	**Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти в частині НДР будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахуванням викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.** Принципи доброчесності в Університеті та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями Центру забезпечення якості освіти Львівського національного університету імені Івана Франка. Сайт НАЗЯВО: https://naqa.gov.ua/ Центру забезпечення якості освіти ЛНУ: http://education-quality.lnu.edu.ua/accreditation/university-documents/ Онлайн курс «Академічна доброчесність» викладений за посиланням: https://vumonline.ua/course/academic-integrity- at-the-university/.
Навчання іноземною мовою	У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються матеріали та джерела англійською мовою. Частково навчальний матеріал вивчається англійською мовою (фрагментарно).
Позааудиторні заняття	Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни участь в конференціях, форумах, круглих столах тощо (за активну участь отримують додаткові бали). У рамках неформальної освіти здобувачі можуть самостійно проходити курси на онлайн платформах за темами навчальної дисципліни, що буде враховуватися при оцінюванні аудиторної та самостійної роботи здобувачів.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.